

LAKO DOĆ', TEŠKO OTIĆ'

TEKST NAPISAO: ZORAN ĐUKANOVIĆ
FOTOGRAFIJE: ZORAN ĐUKANOVIĆ
I "SUNČANI HVAR HOTELS"

Ostrvo Hvar

Prvi odlazak na hrvatsko primorje nakon mnogo godina. Nakon godina bezumlja i užasa. Boje i mirisi su već odavno izbledeli. Osećaj neke nesigurnosti zbog beogradskih tablica svakako je bio prisutan... A onda... Kad se pogled otvorio, sve se vratilo. Samo još bolje upakovano! Prošlo je već više od šest meseci od naše posete Hvaru i verujte, i dalje me drži "onaj" osećaj u stomaku...

Foto: "Sunčani Hvar Hotels"

I dete sa beogradskim tablama? U Split? Pa, vi ste ljudi...". Ovo je bila najčešća reakcija na pomen da idemo na ostrvo Hvar, preko Splita, automobilom i trajektom...

Ipak, znatizelja je učinila svoje, kao i ljubazni poziv kompanije "Sunčani Hvar Hotels" sa Hvara.

Hteli smo da vidimo kako su uspeali da spoje najsavremenije svetske hotelske i tehnološke standarde i ono što čini Hvar onim što jeste - njegovu prirodu, ljude i arhitekturu... Hteli smo da vidimo kako, na primer, izgleda hotel koji je u asocijaciji "The Leading Hotels of the World" i kako izgleda polje lavande. Hteli smo da se provozamo luksuznom jahtom i da umočimo vrući hleb i sir u domaće maslinovo ulje. Hteli smo da vidimo da li Dalmatinci i dalje ne rade ništa "na prišu". A hteli smo da vidimo i kako nas "gledaju"...

Odmah da razjasnimo. "Najgore" što nam se desilo na ovom petodnevnom putovanju bio je pogled jednog prolaznika u splitskoj luci koji je govorio: "Ah, evo nama opet Srba...". I to je to. Sve ostalo je bilo kao u bajci!

Na putu do...

Svi uglavnom dobro poznaju autoput Beograd - Zagreb. A šta se tu promenilo? Granični prelaz, pre svega. Ranije ga nije ni bilo, a sada je sasvim lepo uređen. Odmah po prelasku granice, vidi se da je poprilično uloženo u sređivanje puta i prateću signalizaciju. Doduše, kasnije smo videli da je istočni deo Hrvatske i dalje manje razvijen od zapadnog i južnog dela, ali sve to izgleda sasvim pristojno. Jedina zamerka su benzinske pumpe koje su i dalje iz onih starih vremena. No, kako je put odmicao, sve je postajalo bolje i bolje - lepa naselja, sređene i moderne pumpe, telefoni i stajališta pored puta...

Zagreb se obilazi, odvajanjem na **autoput za Split i Istru**. Potpuno novi autoput nas je oduševio. Da ne ulazim mnogo u detalje - ako ste se ikada vozili kroz Austriju ili Švajcarsku - e, tako to izgleda... Ipak, moram da prokomentarišem... Od Zagreba do Splita ima 409 km, od čega je 382 km potpuno novi autoput. Put prolazi kroz brda, goleti i useke, ima na desetine savršeno osvetljenih tunela i mostova... Sazidan je za dve-tri godine.

Autoput Zagreb - Split

Splitska luka - trajekt Jadrolinije

Sa druge strane, mi čekamo na put kroz vojvođansku ravnicu u vidu prave linije već 50 godina!

Dakle, od Beograda do Zagreba za necela četiri sata i od Zagreba do Splita za skoro isto vreme (a sve to ukoliko poštujete propise, što toplo preporučujemo). Udobno, bez ikakvog posebnog naprezanja.

Put vodi direktno do centra Splita, a odlična signalizacija nas bez problema dovodi do splitske luke... Pratimo table, sve piše. Nema lutanja. Lako pronalazimo trajekt do Starog grada na Hvaru. Naravno, prethodno smo proverili, putem Interneta, kada

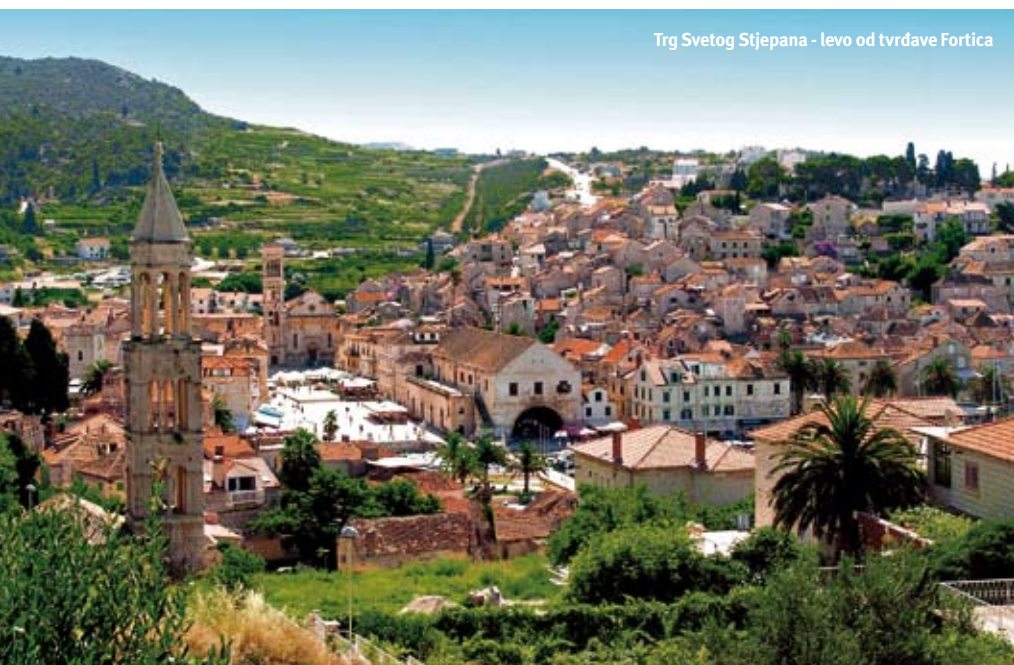
trajekti saobraćaju, te smo prema tome i planirali svoje putovanje. Stigli smo nekih pola sata pre početka ukrcavanja... Karta se kupuje na obližnjem kiosku i košta oko 45 eura u jednom pravcu za vozilo do pet metara dužine i dve odrasle osobe.

Ukrcavanje na trajekt traje nekih 15 minuta. Vreme na brodu možete provesti na jednoj od paluba, uživajući u pogledu na splitsku luku i okolna ostrva ili u jednom od restorana, a za to na raspolaganju imate oko sat i 45 minuta, koliko traje plovidba. Iz starogradske luke se do grada Hvara, glavnog grada ostrva Hvar, stiže za oko 20 minuta vijugavim, ali odličnim putem.

Već usput postajemo opijeni jedinstvenim mirisima... zamišljajući sebe u ovakvom ambijentu - pod stare dane.

Tvrđava Fortica - Španjola sa koje se pruža najbolji pogled na grad Hvar
Foto: "Suncani Hvar Hotels"

Trg Svetog Stjepana - levo od tvrđave Fortica

Hvarska katedrala

U gradu...

S obzirom na fotografije koje prate ovaj tekst, neću trošiti reči na opisivanje prvog utiska. Zaključite sami! A najbolje mesto za početak obilaska jeste **tvrđava Fortica**, odnosno Španjola kako su je inače zvali, s obzirom na to da su je konstruisali španski vojni inženjeri.

Sa ovog utvrđenja pruža se idealan pogled na grad i okolna ostrva. Nekada je predstavljala glavnu odbrambenu tačku grada, a danas "strateško mesto za turističko osvajanje". Tu je i odličan restoran sa divnom baštom, tako da imate sve potrebne uslove.

Logično, realizacija našeg plana započeta je na glavnom gradskom trgu - **Trgu Svetog**

Stjepana, jednom od retkih trgova na Mediteranu koji imaju direktan izlaz na more. Ovde ćete na delu videti kako je ovaj grad nastajao i opstajao pod raznim vladarima i osvajačima. Inače, svoju slavu i moć Hvar je stekao tokom srednjeg veka, kao važna luka u okviru mletačke pomorske imperije. Danas, ovaj trg pleni svojom mirnoćom i le-

Trg Svetog Stjepana

potom i pored velikog broja turista, naročito u letnjim mesecima. Stiće se utisak da na sve posetioce trg deluje nekako umirujuće, možda i očaravajuće.

Na samom početku trga pažnju nam je skrenula prelepa građevina - **Gradska loda**. Izgrađena je početkom 17. veka kao deo kompleksa kneževe palate i hvarske opštinske uprave. Prvobitno je služila kao sudnica i gradska zbornica. Kada su krajem 19. veka okolne zgrade iz kompleksa porušene, a na njihovom mestu sazidan hotel Palace, pretvorena je u gradsku kafanu, a danas se koristi za svečane javne prilike.

Na Trgu Svetog Stjepana nalazi se i najveći broj kafea i restorana, namenjenih uglavnom turistima. Ukoliko želite da potražite pravu hvarsku atmosferu naći ćete je u malim bočnim uličicama koje izviru sa trga. Ako se potrudite, možda ćete naići i na raspoložene Hvarane koji će vas počastiti pesmom... Naime, u malim kafeima i kafanicama oko trga, ukoliko imate sreće, možete naići na članove neke

Travel Tips HVAR

► VODIČI

U našim knjižarama možete pronaći štampane vodiče o Hrvatskoj generalno, najčešće na engleskom jeziku. Verovatnoća da ćete pronaći štampani vodič samo o Hvaru je veoma mala. Stoga, preporučujemo Internet. Jednostavno ukucajte u Google - "Hvar Croatia" i otvoriće vam se veliki broj korisnih sajtova.

► POPUSTI

Zvanično ne postoje kartice za popuste na Hvaru. Ipak, kompanija "Sunčani Hvar Hotels" ima svoj zaseban program koji se zove "Discover Hvar Club". Ukoliko odsednete u jednom od njihovih hotela na Hvaru, bićete u prilici da se učlanite u ovaj program i ostvarite niz pogodnosti. Više informacija na sajtu: www.suncanihvar.com/discover-hvar-club

► BEZBEDNOST

Kao što je već navedeno u tekstu, naši turisti ne bi trebalo da brinu za svoju bezbednost u Hrvatskoj. Sve je više naših turista koji posećuju ovu zemlju, čak i sa automobilima sa srpskim tablicama. Zadnjih godina nije zabeležen nijedan incident. Izolovani slučajevi su mogući, a u takvoj situaciji savetujemo smirenost i razboritost.

► ZABRANE

S obzirom na opasnost od požara, na hrvatskim ostrvima je posebna pažnja posvećena zaštiti od požara. Zabranjena je upotreba otvorenog plamena, a vrlo pažljivo treba postupati i sa opušcima od cigareta.

► RADNO VREME

Radno vreme radnji, prodavnica i restorana je standardno, kao i u većini evropskih gradova.

Grad Hvar - pogled sa tvrđave
Foto: "Sunčani Hvar Hotels"

Gradska marina

Riva - glavno gradsko šetalište

Riva

Arsenal (desno)

Gradsko lođa na početku trga i gradske marine

od lokalnih klapa kako uz vino uvežbavaju svoje "višeglasje".

Sa istočne strane, trgom dominira **Hvarska katedrala**, remek-delo kasnorenesansne arhitekture Dalmacije, posvećena svetom Stjepanu papi, zaštitniku biskupije i grada Hvara. Po ondašnjem običaju gradila se vekovima na temeljima ranohrišćanske crkve iz 6. veka. Sadašnji izgled bazilike dobila je u 16. i 17. a unutrašnjost je završena tek u 18. veku. Krasi je karakteristični renesansno-barokni stil i renesansni zvonik.

Zgrada Arsenala na trgu, na početku rive i male marine, jedna je od najmonumentalnijih starijih građevina u Dalmaciji i jedan od najznačajnijih spomenika slavne pomorske

prošlosti. Arsenal je služio za popravku i čuvanje brodova, a posebno za potrebe hvarske ratne galije. Godine 1612. Arsenal je na spratu udomio kulturni i društveni simbol Hvara - **Hvarsko kazalište** - jedno od prvih građanskih pozorišta u Evropi. Kako bi se povratio pređašnji sjaj, 2006. godine započeta je njegova temeljna rekonstrukcija.

Šetalište koje okružuje **gradsku marinu**, u kojoj je voda toliko čista da u njoj ima morskih ježeva, od trga prerasta u glavnu gradsku promenu - **hvarsku rivu**. Nekih dve stotine metara uz more, riva kao da priča o tome kako je ovaj grad napredovao i postao ono što je danas... Stare građevine, diskretno zaklonjene kolonadom palmi, koje ispod

svojih grana kriju mnogobrojne restorane i kafee, sa jedne strane i ukotvljene jahte sa druge strane, ovu priču dočaravaju i slikom. Nemojte se iznenaditi ukoliko ovde sretnete neku svetski poznatu ličnost, kako se mirno šeta, a da na nju niko ne obraća pažnju... To je ona hvarska mirnoća o kojoj smo govorili...

Kad već pomenih poznate ličnosti, spisak onih koje su posetile Hvar je imponozantan. Ovde su boravili ili redovno borave: Bil Gejts, Pol Alen, Stiven Spielberg, Majkl Daglas, Ketrin Zita Džouns, Tom Kruz, Gvinet Paltrow, Roman Abramovič, dizajner Valentino i mnogi drugi... Pretpostavljam da ste odmah pomislili: "Pa, ako na Hvar dolaze takve poznate ličnosti, cene mora da su

Travel Tips HVAR

▶ KUHINJA

Hvarska kuhinja, kao i dalmatinska kuhinja uopšte, je lagana, pripremljena sa vrlo malo ulja, ali je zato bogato začinjena sa finim začинима kao što su mažuran i bosiljak. Poznata je hvarska gregada, jelo od ribe, u kojem se više vrsta ribe priprema zajedno sa krompirom. Preporučujemo omljet sa škampima, ribu na žaru, teletinu i divljač sa krompirom. Od slatkiša možemo istaći hvarske paprenjake i hvarski "cvit", suvi kolač začinjjen anisom i rožatu.

▶ REKREACIJA

Mogućnosti za rekreaciju na Hvaru su skoro beskonačne. Od pešačenja, džogiranja, penjanja uz vrhove, vožnje bicikla, do svih vrsta rekreacija u vodi... U okviru hotela se mogu naći i teniski tereni, tereni za odbojku na pesku i sl.

▶ ŠOPING

Hvar nije šoping destinacija, ali obiluje vrlo šarmantnim radnjama i galerijama gde možete kupiti veoma lepe suvenire. Većina njih je ručno rađena i predstavljaju simbol hvarske tradicije i kulture.

▶ ZABAVA

Zabavi se na Hvaru posvećuje posebna pažnja. Izbor je fantastičan, a sve zavisi od vaših afiniteta. Bilo da volite mironiće uz vino i tišu muziku ili igranje do zore u nekom od noćnih klubova, moći ćete svako veče da posetite neko drugo mesto. Preporučujemo svetski poznati klub "Carpe Diem" - posetite sajt: www.carpe-diem-hvar.com

▶ RAZNO

Svakako preporučujemo da se upoznate sa nekim od pravih izvornih Hvarana koji će moći da vam otkriju čitav niz skrivenih sadržaja na ovom predivnom ostrvu. Ovdašnji ljudi su veoma dragi, pogotovo kada u vama prepoznaju iskrenost i dobronamernost.

Franjevački samostan i plaža Lučica

Tipična hvarska plaža

Male gradske ulice

Male gradske ulice

Prodavnica suvenira

jezive"... Da vam odmah olakšam. Iste su kao i u Beogradu, negde čak i niže!

Nastavljajući našu šetnju rivom, odmah iza ugla, nailazimo na malu gradsku **plažu Lučicu**, tik uz **Franjevački samostan**. Samostan je sagrađen u 15. veku kao utočište za mornare. Unutar samostana nalazi se muzej sa izloženom najvrednijom zbirkom slika starih hvarskih majstora, starih kovanica, crkvenih knjiga i raznih drugih predmeta. Najpoznatije izloženo delo je slika "Poslednja večera", mletačkog autora Mateja Pončuna, s početka 17. veka. U unutrašnjosti crkve, u prednjem delu oltara nalazi se i grobnica pesnika Hanibala Lučića. Zvonik samostana je rađen u renesansnom stilu. Spada među četiri najlepša zvonika u Dalmaciji, a izgradio ga je stari umetnik sa Korčule. Samostan je oštećen 1571, ali je ubrzo obnovljen. Zid oko samostana je iz 1545, a male barokne ka-

pele koje se protežu od samostana do grada izgrađene su 1720. godine. U bašti samostana, ispred prostorije za obedovanje, nalazi se 300 godina staro stablo čempresa. Iz bašte se pruža predivan pogled na hvarsku luku i Paklena ostrva (preko puta grada), a pogled je veoma slikovit, naročito pri zalasku sunca.

Svakako, jedan deo vremena posvetili smo **istraživanju uličica** koje se kriju duboko u unutrašnjosti grada. I pored mnogobrojnih strmih stepenica, ove uzane, popločane uličice znaće da vas nagrade... Nemojte odustajati! Možda se baš iza ugla nalazi restoran o kome ste maštali ili neka predivna bašta. Samo nastavite! U jednoj od takvih skrivenih bašti smo ručali tako dobro da mi se povremeno čini da i dalje osećam te ukuse i mirise.

Popodne, kada sunce počne da silazi ka horizontu, počinje da se dešava nešto, mogao bih reći nesvakidašnje. Naime, u

mnogobrojnim kaficima i klubovima, čak i u hotelima, počinju takozvane **After Beach žurke...** Povratnici sa plaža, prevashodno oni mlađi, mada ima i starijih od 50, pa i 60 godina, počinju se okupljati na top mestima, posebno u čuvenom klubu **Carpe Diem**, na samoj rivi. Atmosfera je fantastična. Na stotine ljudi igra u baštama, na plažama, na ulicama... Ovaj popodnevni matine traje

Noćna zabava traje sve do jutra

Skriveni restoran, duboko u unutrašnjosti grada

After Beach zabava u klubu Carpe Diem

nekoliko sati, kako bi se ostavio prostor za kratki predah, možda i kratku dremku i spremanje za večernji izlazak.

Ah da, plaže. Ima ih na desetine. Teško je izdvojiti neku. Sve su u uvalama i oni koji očekuju dugačke plaže, neće ih naći. Ali čar je upravo u tome... u **malim intimnim plažama** koje vas grle i pružaju vam preko potreban mir. Ukoliko niste skloni pešačenju, svakako preporučujem neko prevozno

sredstvo. U tom slučaju tokom dana možete obići nekoliko plaža.

Uveče, počinje **zabava** kakva se samo poželeti može. Glasna muzika, tiha muzika, mnogo ljudi, malo ljudi, igranje i sedenje, šetnja i razgledanje... Noćni život na Hvaru neće nikoga ostaviti neraspoloženim. Možete se pokazati, možete se sakriti, možete ostati kratko, možete ostati do jutra... kako god, provod vas neće zaobići!

Fotografija

Hobi ili nešto više?

Časopis o fotografiji i još mnogo više...

Fotografija: © Milan Radišić

www.refoto.co.rs

Paklena ostrva - u prvom planu je uvala Palmižana, a u pozadini ACI marina
Foto: "Sunčani Hvar Hotels"

Vrh Svetog Nikole

Preko "puta"...

Kada se pominje grad Hvar, nezaobilazno treba pomenuti i okolna ostrva koja štite hvarsku luku i njegove uvale - nadaleko poznata **Paklena ostrva** ili Paklenjake, kako ih ovde zovu... Svakako najljepši deo hvarske, a mogli bismo reći i čitave hrvatske rivijere... Naravno, morali smo da ih obidemo.

Interesantno je reći kako su ova ostrva dobila ime. Pre svega, Hvarani za svoja "Paklena" ostrva kažu da su u stvari - rajska. A ime su dobila po jednoj vrsti smole borove šume koja se koristila za pravljenje brodova. Smolu su zvali paklina, a vremenom se ovaj naziv transformisao u "paklena". I eto naziva koji je ostao do dana današnjeg.

Samo treba pratiti mnogobrojne motorne jahte i jedrilice sa zastavama iz čitavog sveta i pronaći ćete skrivene uvale i plaže, kamene terase okrenute suncu i nedoživljene mirise. Izdvojio bih uvalu u kojoj se nalazi najstarije hvarsko izletišta - **Palmižana**. Pored nekoliko skrivenih restorana i pansiona, očekuje vas gusta borova šuma, neizbežni ružmarin, razne egzotične biljke i, naravno, plitki peščani žal sa azurno plavim morem. Uzgred, poznavaoći ronjenja kažu da je ovdašnji podvodni svet jedan od najlepših na Jadranu.

ACI marina na ostrvu Sveti Klement, takođe u uvali Palmižana, pruža vrhunsku uslugu i najzahtevnijim moreplovcima. Kapacitet

marine je 160 vezova sa svim potrebnim priključcima i pratećim objektima. Zbog svoje pozicije, omiljena je među jedrilčarima, a vi, vi ćete možda baš ovde videti svoju omiljenu zvezdu.

Mnogo je načina kako možete obići Paklenjake. Postoje "redovne" linije, a za one koji su spremni da u ovo zadovoljstvo ulože nešto više novca, informacija da kompanija "Sunčani Hvar Hotels" iznajmljuje najrazličitija plovila, od običnih motornih čamaca, do superluksuznih jahti. Sistem je jednostavan - koliko para, toliko metara dužine i konjskih snaga u motorima...

Unutrašnjost ostrva

Došlo je vreme da upoznamo i unutrašnjost ostrva... Dok odvojenost od obale ponekad može biti hendikep, takođe pruža i zaštitu od fabričkih dimnjaka, gužvi na putevima i sličnih stvari koje, nažalost, dolaze s civilizacijom. Umesto toga, tu su prostrana polja lavande, drevna stabla maslina, vinogradi i ljudi za koje smo mislili da više ne postoje...

Obilazeći ostrvo nailazimo na mnogobrojne tragove prošlosti. Nailazimo na tragove velikih požara koji nisu zaobišli Hvar. A o nadljudskim naporima ljudi koji su naseljavali ovo ostrvo najbolje govore kamene terase, koje se pružaju u nedogled po okolnim brdima. Kako bi obezbedili obradivo zemljište ljudi su bili primorani da prave ove terase, odvajajući zemlju od kamena.

Sa najviše tačke na ostrvu, **vrha Svetog Nikole**, pruža se fantastičan pogled na okolna ostrva Brač, Korčulu, Vis... Ovde dolaze oni koji žele da se osame i uživaju u savršenoj tišini i mirisu okolnog bilja. Neki će ovde doći peške, neki na bicikl, a neki, poput nas... kolima. Kako god, vredno je truda.

Smešteno u srcu Hvara, **selo Vrisnik** bilo je naša sledeća tačka prilikom obilaska ostrva. Ovo živopisno selo poznato je po okolnim maslinjacima i ljudima koji vekovima brinu o uzgajanju ove plemenite biljke. Kako bi svojim gostima približili atmosferu i način života ovdašnjih ljudi,

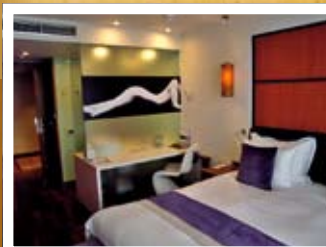
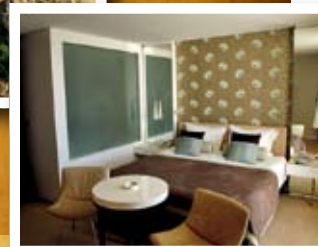
HVARSKI HOTELI

Kompanija "Sunčani Hvar Hotels"

Luksemburška kompanija "Orco Property Group" je 2005. godine izvršila privatizaciju devet hvarskih hotela. Izvršeno je kompletno renoviranje tri glavna hotela:

Hotel Amfora sa 4 de luxe zvezdice, koji je sada u asocijaciji "Special Hotels of the World".

Hotel Adriana sa 4 de luxe zvezdice koji je sada u asocijaciji "The Leading Hotels of the World".

Hotel Riva sa 4 de luxe zvezdice koji je sada u asocijaciji "Small Luxury Hotels". Pored ova tri hotela, svi ostali hoteli su dovedeni do internacionalnog nivoa 2 i 3 zvezdice.

Ova kompanija sebe smatra transformacijskim liderom hrvatskog turizma, a po našoj oceni, to je više nego opravdano.

Selo Velo Grablje

Ivica Tomičić,
proizvođač lavandeTonko Petrić,
najstariji Hvaranin

Andro Tomić, vinar

kompanija Sunčani Hvar je u saradnji sa lokalnim uzgajivačem maslina gospodinom Borivom Bojanićem otvorila "kušaonu" maslinovog ulja. Do kušaone se ne može doći kolima. Tačnije, može donekle. Posle se morate penjati uzbrdo, pogodite - baš kroz maslinjake. Tamo da se dobro ogladni i dodatno pročiste pluća. Opet ne bih da dužim... ovde sam jeo najbolji roštilj u životu - preleven sa celim litrom maslinovog ulja i raznim začinima! Kada je domaćin pred nama prelio uljem tek ispečeno meso, pomislih: "Auuu, ovo neće na dobro izići...". Međutim, kako da vam kažem... neopisivo... a uz to i pašeta od maslina, domaći sir i pršut, salata i sve to opet preliveno maslinovim uljem. A još kad vidite kako Hvarani slatko umaću hleb u sve to... Divota!

Nastavljajući dalje, u šali rekoh: "Pa, neko mora biti odgovoran za ove predivne mirise na ostrvu"! Krenuli smo u potragu

za njima... Prateći miris, našli smo se u selu **Velo Grablje**. I ako u selu danas živi tek desetak ljudi, imali smo sreće da sretnemo neke od njih: gospodina Ivicu Tomičića - proizvođača lavande, pesnika i slikara, pučkog glazbenika... a sreli smo i gospodina Tonka Petrića, najstarijeg žitelja ovog sela, a možda i na Hvaru, koji ima 95 godina... Saznali smo mnogo toga o životu na ostrvu nekad i sad, o uzgajanju lavande - po kojoj je Hvar poznat širom sveta, o boćanju, o ružmarinu, o fudbalu, o turizmu, ma o svemu...

O karakteru ovdašnjih ljudi možda će najbolje reći sledeća scena - čika Tonka smo sreli kako sedi sam na jednom uzvišenju preko puta sela, do koga treba dosta pešačiti. Kada smo ga upitali - šta radi tu, rekao je: "Gledam u svoje selo!". Šta reći?

Nešto nedostaje? Pomenuo sam dobre ljude, zabavu, hranu, lavandu, ružmarin,

more... Nedostaje samo još dobro vino!

Kroz vekove, Hvarani su vešto negovali i svoje grožđe, ulažući sav svoj trud i raskoš Mediterana. Loza i vino bili su im jedna od osnovnih sigurnosti, i hrana i lek. Odnegovali su najbolje autohtone sorte, ali ostao je izazov kako pretočiti svu njihovu harmoniju u vrhunska vina... Posetili smo dvojicu **vrhunskih hvarskih vinara** - Ivu Dubokovića i Andru Tomića. Ivo - mlad, ali umešno nastavljajući tradiciju svoje familije danas proizvodi neka od najboljih hrvatskih vina. Andro, sa porodičnom tradicijom od preko 150 godina za slogan svojih vina ima "Pije se na ure, ne na litre!" Mislim da ovaj slogan, zapravo, najbolje opisuje Hvarane i život na ostrvu.

Dakle, ništa na prišu! Sećate se da sam pomenuo kako sebe vidim na jednom ovakvom mestu "pod stare dane"... Kada malo bolje razmislim, ko će ih dočekati? ■

Info HVAR

► geografski položaj

Hvar se nalazi u Jadranskom moru, okružen na severu Šoltom i Bračom, a na jugu Pelješcem i Korčulom. Najbliži kopneni grad je Split koji je udaljen oko 40 km od ostrva.

► populacija

Na Hvaru trenutno živi **oko 11.500 stanovnika**.

► kako stići do...

Do Hvara je najlakše doći preko Splita automobilom, autobusom ili vozom, a zatim trajektom. Automobilom je najbolje putovati autoputem preko Zagreba, a za putarine u jednom pravcu treba odvojiti oko 35,5 eura. Autobuski prevoz iz Beograda je direktan i to svakog dana u 19.00 i 20.30, osim nedeljom kada autobus polazi samo u 19.00h. Putovanje traje oko 12 sati, a povratna karta je 5.670 dinara. Ukoliko želite da putujete vozom, potrebno je da presednete u Zagrebu. Iz Beograda svakog dana polazi pet vozova za Zagreb (u 05.50, 10.35, 13.00, 15.35 i 21.50h), a putovanje traje oko 7,5 sati. Povratna karta košta 3.900 dinara. Iz Zagreba dnevno saobraćaju tri voza za Split (06.50, 15.22 i 22.55h), a putovanje traje oko 5,5 sati. Povratna karta košta 256,6 kuna (oko 34 eura). Autobuska i železnička stanica nalaze se odmah pored pristaništa iz kojeg polaze trajekti. Iz Splita ka Starom Gradu na Hvaru trajekt polazi van sezone 3 - 4 puta dnevno, dok u sezoni saobraća 5 - 7 puta. Putovanje traje oko 105 minuta. Cena karte za putnika u jednom pravcu košta 38 kuna (oko 5 eura), dok za vozilo do pet metara dužine iznosi 257 kuna (oko 34 eura).

Foto: "Sunčani Hvar Hotels"

► dokumenta

Za odlazak u Hrvatsku, na Hvar **nije potrebna viza**. Prilikom putovanja treba poneti samo važeći pasoš.

► klima

Hvar ima prijatnu **mediteransku klimu**, sa blagim zimama, ugodno toplim letima i velikim brojem sunčanih sati (2.718 godišnje). Prosečna letnja temperatura je oko 25°C, a zimska oko 9°C.

► vremenska razlika

+1GMT, primenjuje se letnje i zimsko računanje vremena.

► jezik

Zvanični jezik je **hrvatski**.

► medicinske norme

Za odlazak na Hvar nisu potrebni posebni medicinski tretmani ili vakcine. Poželjno je imati putno zdravstveno osiguranje.

► novac

Zvanična valuta je **kuna** (HRK). Za jedan euro treba platiti oko 7,5 do 8 kuna.

► struja

230V 50Hz

► smeštaj

Na Hvaru je moguće boraviti u privatnim kućama i vilama ili u hotelima. Vile i kuće nude smeštaj u apartmanima, manje ili veće površine. Cena smeštaja varira od sezone, površine apartmana i broja osoba koje u njemu borave i kreće se od 65 do oko 150 eura po danu. Hotelski smeštaj je raznovrstan, od dve do četiri zvezdice. Cene zavise od tipa usluge (BB ili PP) i sezone, a počinju od oko 30 eura po osobi za noć, pa sve do oko 300 eura po osobi za noć u "špicu" sezone u hotelima sa četiri zvezdice. Više informacija na www.hvarinfo.com

► informacije

U gradu Hvaru možete da nadete turističke agencije koje mogu da vam pomognu oko obilaska ostrva ili vam

daju potrebne informacije. O ostrvu i njegovim gradovima možete da se informišete i na Internetu, na sajtovima www.tzhvar.hr, www.hvar.hr i www.hvarinfo.com

► telefoniranje i internet

Kada pozivate Hvar iz Srbije okrenete 00 385 kao izlaz iz zemlje i pozivni za Hrvatsku, zatim 21 kao pozivni broj za bilo koji grad na Hvaru i broj pretplatnika. Cena poziva po minutu razgovora je 16,5 dinara. **Za pozivanje Srbije iz Hrvatske** neophodno je okrenuti 00 381, a zatim pozivni broj grada i broj pretplatnika. Svi naši mobilni operateri imaju potpisan ugovor o korišćenju roming usluga u Hrvatskoj, a za informacije o cenama treba se obratiti svakom operateru posebno. Važni brojevi telefona: 112 za sve vrste hitnih slučajeva (hitna pomoć, policija, vatrogasci) i turističke informacije - 0800 200 200.

► kako se kretati

Na Hvaru je na raspolaganju **autobuski prevoz** koji povezuje sva mesta na ostrvu. Međutim, problem nastaje ukoliko ste se u toku večeri ili noći zaputili u neko od susednih mesta, pošto u kasnim večernjim satima autobusi ne saobraćaju. Zato je u tom slučaju najbolje iznajmiti **automobil** (oko 350 kuna po danu) ili **skuter** (oko 250 kuna po danu) i upoznati se sa celim ostrvom.

